

Nhớ Mai

*Mạc vị xuân tàn hoa lạc tận
Đình tiền tạc dạ nhất chi mai.
(Chớ bảo xuân tàn hoa rụng hết
Đêm qua, sân trước một cành mai)*

Không phải chỉ một đêm... nhiều đêm qua, một chuỗi ngày qua, một thời thơ ấu, một vùng ký ức hằn sâu, khắc khoải trong nỗi nhớ của tôi !

Ngày đó mới 13 tuổi, tôi và thằng bạn thân, từ 26 Tết đã cùng nhau đạp xe lên Chợ Hoa Sài Gòn. Đi giáp vòng chợ, tìm khu bán Mai vàng, lựa cho mỗi thằng một gốc Mai, cao ngất, đem về bỏ vào chậu chung ba ngày Tết. Và đúng là ba ngày, nước tưới chậu Mai lên lảng khắp sân mà Mai cũng héo úa và chết dần. Năm sau rút được kinh nghiệm, nghe nói đốt gốc cháy đen, cây sẽ không bị vi khuẩn phá hoại. Nhưng rồi cây cũng chết! Ngu thêm hai năm nữa, mới hiểu rằng cây Mai cao gần hai thước chỉ là nhánh Mai rừng, chỉ được cái là rẻ rẻ, lá nhiều hơn hoa, cành tua tủa, tím tùm, chia thẳng lên trời. Đến năm 16 tuổi, tôi lầm chằm bước vào làng Mai ở Thủ Đức, làm quen với nghề trồng Mai vàng: “Mai được trồng từ hạt hay chiết cành, trồng ngoài vườn, vào bồn hay vào chậu đều được. Mai ưa ánh sáng và đất ẩm. Chăm sóc không khó bằng Đào. Để hoa Mai trở bông đúng vào những ngày đầu năm, từ giữa tháng chạp bắt đầu ngắt lá và ngưng tưới nước”. Những bài học lý thuyết và những chuyến đi thực tế, tôi nhanh chóng trở thành nhà “trồng Mai con” trong năm năm với hơn chục gốc “bé cón cón con” ẻo ọt, hoa lá thưa thớt như bàn tay

đêm được. Thôi thì bắt chước người ta, chơi Mai, là bỏ tiền mua một gốc Mai vừa ý đem về. Bà con cứ tưởng mình là chủ cây Mai, mà là chủ thiệt, dù chỉ mới được ba ngày! Hai thằng, tậu hai gốc Mai, lựa thiệt kỹ, gốc to, nhánh nhiều, uốn nắn công phu thật đẹp, thật hài hòa. Nút hoa no tròn, sin sít, đặc nghet. Một số búp hé nở, căng tròn một màu vàng rực, đã có một vài hoa nở rộ, đem rõ tám cánh hoa, vừa to, vừa dày, vừa đậm màu sức sống... Thế là Tết năm đó hai thằng được khen khéo lựa Mai. Cây Mai vàng rực, đều khắp từ gốc tới ngọn, thi nhau nở từ tối 30 cho đến hết mừng. Mai rụng vàng cả chậu, vàng cả góc sân, niềm hân hoan trào dâng, sung sướng như cười được nàng Xuân! Rồi Tết qua đi... tôi chăm sóc cây Mai thật kỹ, thật chu đáo, hỏi thăm, đọc sách, trảy lá, bón phân, tưới nước, hãm, thúc... Biết hết, làm đúng, mà nút nụ chẳng thấy đâu, lác đác thấy thương... nghe nói năm đó do thời tiết thất thường, nên Mai nở không đúng Tết. Một lần thằng bạn đem về một chậu Mai bonsai nhỏ xíu, hoa nở chỉ chít đầy thân và cành. Thấy ham tôi cũng chuyển sang chơi Mai bonsai, tậu một gốc sần sùi, mọc đầy rêu, thế “Hạc bay”. Để cho dữ dằn hơn, tôi lấy hết đất ra, nhóm rễ lên cao hơn nữa, rồi đổ đất lại. Rễ nhô càng cao, dáng Mai càng dữ dội... Cuối cùng tôi hiểu thêm rằng nếu động rễ, Mai sẽ chắc chắn chết... và hết một cái Tết. Tết đi, Tết đến, Tết tàn. Hai đứa tôi thành nghệ nhân chơi Mai hồi nào hồng hay. Mỗi đứa một gốc Mai khác, đẹp hơn ngày đầu, hoa nở vàng ngọc, chơi suốt mùa Tết. Hết Tết, không dám làm nghệ nhân dỏm nữa, đem gửi nghệ nhân thiệt

chăm sóc. Một năm, một triệu đồng một gốc... tốn thêm ít tiền giúp nghệ nhân sống qua ngày và mình thì chắc chắn sang năm lại có Mai nở đúng ngày.

Rồi thằng bạn đi nước ngoài đoàn tụ, còn lại một mình, không còn đưa đi cùng bàn, cùng nghiên cứu. Tôi cũng bận bịu công việc, gia đình, công sở... nhưng tôi vẫn nhớ nó, vẫn nhớ Mai, hiểu nó nhiều hơn hiểu Mai, và hiểu rõ nó bây giờ nhớ Mai nhiều hơn tôi nhớ !

Vũ Đình Văn

